



Przeгляд Wydarzeń



w gminie Ruda-Huta

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LIPIEC 2015 nr 2 (38)

ISSN 16897943



KLUB GAJA

DĄB BOLKO DRZEWEM ROKU

Wszystkim, którzy przyczynili się do tego sukcesu serdecznie dziękujemy!

Absolutorium dla Wójta

12 czerwca 2015 r. odbyła się VIII sesja Rady Gminy Ruda-Huta, na której radni przyjęli sprawozdanie z wykonania budżetu za 2014 rok i jednogłośnie udzieliли wójtowi gminy Ruda-Huta, Kazimierzowi Smalowi absolutorium.

Radni docenili całokształt działalności gospodarza gminy, a w szczególności skuteczność w pozyskiwaniu środków unijnych oraz inwestycje w odnawialne źródła energii.

Ewa Huzar



Gmina Ruda-Huta laureatem konkursu EkoLider

12 maja 2015 r. podczas uroczystej gali finałowej konkursu EkoLider, gmina Ruda-Huta otrzymała statuetkę EkoLider za minimalizację zużycia paliw kopalnych i zastąpienie ich energią odnawialną.

Organizatorem konkursu, który odbył się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego, był magazyn „Panorama Lubelska”.

Paweł Maśluch



Zakończono budowę II etapu drogi gminnej Ruda-Łukówek

18 maja 2015 r. zakończono prace nad II etapem budowy drogi gminnej Ruda-Łukówek.

Roboty polegały m.in. na ułożeniu warstwy wyrównawczej z tłucznia kamiennego na podbudowie z kruszywa, ułożeniu warstwy wiążącej z betonu asfaltowego i wprowadzeniu oznakowania pionowego z urządzeniami bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Długość odcinka objętego robotami drogowymi wyniosła 814 mb., natomiast koszt budowy to kwota 236 821,53 zł. Wykonawcą zadania było konsorcjum: Lubelskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych S.A. z Lublina wspólnie z Przedsiębiorstwem Drogowo-Mostowym Sp. z o.o. we Włodawie.

Grzegorz Mazurkiewicz



Wręczenie nagród w konkursie fotograficznym *PROW Wokół Nas*

26 maja 2015 r., podczas konferencji podsumowującej wdrażanie PROW na lata 2007-2013 w województwie lubelskim wręcone zostały nagrody w konkursie fotograficznym *PROW wokół nas*.

W imieniu gminy Ruda-Huta pamiątkowe gawerfony z rąk sekretarza województwa lubelskiego, **Anny Augustyniak** odebrał wójt gminy Ruda-Huta, **Kazimierz Smal**.

Gmina Ruda-Huta otrzymała aż 3 nagrody:

- Działanie: Odnowa i rozwój wsi:

I miejsce za zdjęcie „Chłopy górą” autorstwa **Roberta Wróblewskiego**

III miejsce za zdjęcie „Wiatrak koźlak” autorstwa **Jarosława Walczuka**

- Działanie: Małe projekty:

III miejsce za zdjęcie „Wyżyna teatralna – białe szaleństwo” autorstwa **Aleksandry Derwiańskiej**.

Paweł Maśluch

Ukończono III etap kanalizacji sanitarnej

7 maja 2015 r. zakończono roboty przy budowie III etapu kanalizacji sanitarnej. Inwestycja swym zakresem obejmowała część miejscowości Zarudnia, leżącej przy drodze powiatowej nr 1823L oraz ul. Niepodległości i ul. Polną w Rudzie-Hucie.

Całkowity koszt wykonania zadania wyniósł 981.679,91 zł, z czego kwota 428.098,00 zł. została zrealizowana ze środków unijnych w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Wykonawcą kanalizacji była firma Instalatorstwo Sanitarne Smyk Krzysztof z Wólki Panieńskiej.

Grzegorz Mazurkiewicz

Warsztaty w ramach konferencji *Innowacyjne Technologie w Inżynierii i Kształtowaniu Środowiska*

19 maja 2015 r. w gminie Ruda-Huta odbyła się sesja terenowa w ramach II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Technicznej „Inżynieria, Kształtowanie i Ochrona Środowiska”, współorganizowanej przez gminę Ruda-Huta wraz z Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie, Politechniką Lubelską i Poleskim Parkiem Narodowym.

W czasie zajęć w terenie liczną grupę naukowców i studentów po ścieżce przyrodniczo-historycznej „Bolko” w Hnieszowie oprowadził wójt gminy Ruda-Huta, **Kazimierz Smal**, przybliżając uroki tego wyjątkowego miejsca. Po sesji terenowej wójt przedstawił prezentację dotyczącą wykorzystania odnawialnych źródeł energii i ochrony środowiska w gminie Ruda-Huta. Na uczestnikach spotkania duże wrażenie zrobiła skala wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gminie.

Paweł Maśluch



Szynobusem do Chełma i Włodawy

Od kilku lat gmina Ruda-Huta wspólnie z innymi samorządami uczestniczy w porozumieniu mającym na celu utrzymanie w sezonie letnim regularnych kolejowych przewozów pasażerskich pomiędzy Chełmem i Włodawą. W tym roku szynobus będzie kursował w soboty i niedziele od 27 czerwca do 4 października, w liczbie dwóch par pociągów dziennie.

Trasa przebiega przez bardzo malownicze okolice, atrakcyjne pod względem przyrodniczym. Z okien szynobusu można oglądać torfowiska rezerwatu Bagno Serebryskie, pozostałe obszary Chełmskiego Parku Krajobrazowego, lasy sobiborskie i włodawskie, dolinę Bugu. Atrakcją mogą być obserwacje licznych i nierzadko unikalnych przedstawicieli fauny i flory. Tor kolejowy przecina wiele cieków wodnych, z rzekami Uherką i Gdolanką, a mosty i mostki stanowią przykład niezwykle precyzyjnej dawnej roboty kamieniarskiej. Zabytkowy charakter mają zabudowania dworców w Rudzie-Opalinie i w Woli Uhruskiej. Niedaleko od linii kolejowej można napotkać miejsca pamięci narodo-

wej, zabytki przeszłości, mogiły powstańcze, partyzanckie, wojskowe. Równoległe do linii kolejowej albo krzyżując się z nią przebiegają trasy turystyczne: konne, rowerowe i piesze.

Dodatkowym ułatwieniem dla mieszkańców Rudy-Huty i najbliższych miejscowości jest przystanek, utworzony przy przejeździe kolejowym przy ulicy Niepodległości w Rudzie-Hucie. Poza tym szynobus będzie się zatrzymywał, jak co roku – na terenie gminy Ruda-Huta, w Karolinowie i w Rudzie-Opalinie.

Marek Słupczyński

Ćwiczenia pożarnicze na Błotach Serebryskich

17 kwietnia 2015 r. Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie zorganizowała ćwiczenia zgrywające sił i środków Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz służb współpracujących pn. „Błota Serebryskie”.

W ćwiczeniach wzięły udział jednostki: Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Nr I w Chełmie, Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Nr II w Chełmie, Ochotnicza Straż Pożarna Ostrów, Ochotnicza Straż Pożarna Kamień, Ochotnicza Straż Pożarna Ruda, Ochotnicza Straż Pożarna Leśniczówka, Ochotnicza Straż Pożarna Żalin oraz Zespół Ratownictwa Medycznego.

Zajęcia rozpoczęły się spotkaniem wszystkich jednostek w strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Leśniczówce, gdzie omówione zosta-

ły założenia do ćwiczeń i odbyła się prezentacja multimedialna walorów przyrodniczych torfowisk oraz działań podejmowanych w celu ich ochrony. Po części teoretycznej jednostki wyjechały w teren na manewry. Ćwiczenia były sposobnością do sprawdzenia stanu gotowości bojowej poszczególnych jednostek OSP, poziomu wyszkolenia strażaków, działania środków alarmowania i łączności oraz stanu sprawności sprzętu silnikowego.

Ewa Huzar



Park w Rudzie-Hucie zagospodarowany!

Projekt Zagospodarowanie parku w Rudzie-Hucie został zrealizowany.

W jego ramach wykonano alejki z kostki brukowej, układem nawiązujące do elementów herbu gminy, czyli podkowy z krzyżem, ustawiono ławki parkowe i zamontowano trzy urządzenia siłowni zewnętrznej tj.: wypychacz, wioślarz i orbitrek.

Koszt zadania wyniósł 62 730 zł, z czego 25 000 zł gmina pozyskała ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Ponadto z własnych środków wyremontowano około 140 m chodnika przy ul. Nadrzecznej.

Wykonawcą robót był Zakład Usług Komunalnych w Rudzie-Hucie Sp. z o.o.

Zagospodarowany park stał się miejscem do aktywnego wypoczynku dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy Ruda-Huta, jednocześnie w sposób znaczący podniósł walory krajobrazowe i estetykę miejscowości.

Grzegorz Mazurkiewicz

Lekcja w parku

28 maja 2015 r. w parku w Rudzie-Hucie odbyła się terenowa lekcja wychowania fizycznego, w której uczestniczyli uczniowie Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie.

Młodzież dowiedziała się jak wykorzystać zainstalowane tam urządzenia siłowe. Trenerzy dokonali również pokaz, wykonując ćwiczenia modelujące sylwetkę.

W lekcji wzięli udział także samorządowcy z gminy Ruda-Huta, z wójtem gminy, **Kazimierzem Smalem**, którzy opowiedzieli o projekcie zagospodarowania parku, sposobach pozyskiwania środków na inwestycje i planach inwestycyjnych na najbliższą przyszłość.

Grzegorz Mazurkiewicz



World Talks AIESEC

W dniach 30 marca – 1 kwietnia 2015 r. uczniowie Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie gościli studentów: Jima mieszkającego w Meizhou w Chinach, Arę z Manili, stolicy Filipin oraz Lorenę z Brasili - stolicy Brazylii, którzy przedstawili prezentacje na temat języka i kultury kraju, z którego pochodzą. Zajęcia odbyły się dzięki współpracy Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie z organizacją pozarządową AIESEC.

Warsztaty edukacyjne, skierowane do młodzieży miały na celu: pokonywanie barier językowych i kulturowych, walkę z ksenofobią oraz rozbudzenie ciekawości poznawania świata, a także czerpanie inspiracji z różnorodności, poszerzanie horyzontów myślowych oraz kulturowych. Dzięki temu, że były prowadzone w języku angielskim, dawały szansę na sprawdzenie i polepszenie zdolności językowych, były doskonałą okazją do tego, aby przełamać bariery językowe oraz zainspirować młodzież do poznawania nowych języków i kultur.

Cudzoziemcy odwiedzili też urząd gminy, w którym zostali przyjęci przez wójta gminy Ruda-Huta, **Kazimierza Smala**, a potem zwiedzili gminę, w tym 1000-letniego dęba Bolko oraz wiatrak w Żalinie.

Anna Bartoszewska



Wiosenne porządki w Rudzie-Opalinie

21 marca 2015 r., w pierwszy dzień wiosny, mieszkańcy sołectwa Ruda-Opalin wraz z sołtysem zaangażowali się w zbieranie śmieci w swojej wsi.

Porządki rozpoczęto od Rudy-Huty w kierunku Rudki. Śmieci zbierano w rowach przy drodze powiatowej, na placu i przy drodze dojazdowej do byłej smolarni. W sumie zebrano przyczepę śmieci. W akcji wzięło udział 12 osób – młodzież i dorośli. Wśród młodzieży byli: **Aleksandra i Karolina Głąb, Jolanta Gierun, Michał Borysiuk, Mateusz Mich, Sebastian Panasiuk**. Dorośli to: **Urszula Błaszczuk, Zofia Kaczorowska, Wiesław Stepczuk, Marian Hubert, Jan Czubkowski** oraz sołtys **Marek Dyc**.

Do transportu śmieci zebranych w workach sołtys wykorzystał swój ciągnik z przyczepą. Odpady trafiły w wyznaczone miejsce, z którego zostały przewiezione do recyklingu przez Zakład Usług Komunalnych w Rudzie-Hucie Sp. z o.o.

Serdecznie dziękuję mieszkańcom, za udział w akcji oraz poświęcenie swojego czasu na rzecz wsi i gminy Ruda-Huta. Nie wstydziliśmy się zbierania tych śmieci, a wręcz mamy satysfakcję z naszej społecznej pracy. Niech każdy swe podwórko zamiecie, to będzie czysto na świecie.

Marek Dyc



Konkurs o Kamieńskim po raz piąty

27 maja 2015 r. w Zespole Szkół w Rudzie-Hucie odbył się V Wojewódzki Konkurs Historyczny „Życie, działalność i twórczość Henryka Michała Kamieńskiego”.

W konkursie wzięli udział uczniowie reprezentujący szkoły: ZS w Wierzbicy, ZS w Sawinie, Gimnazjum Publiczne w Strupinie Dużym, Gimnazjum w Woli Uhruskiej, Gimnazjum nr 6 w Chełmie, ZS w Dorohusku oraz ZS w Rudzie-Hucie. Młodzież wykazała się imponującą wiedzą tematyczną i wyrównanym poziomem. Zwycięzcami konkursu zostali uczniowie Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie: I miejsce - **Paulina Walczuk**, II **Bartosz Branicki**, III **Marcela Dabrowska**, wyróżnienia otrzymali: **Edyta Połajdowicz** ZS w Wierzbicy, **Radosław Zuzanski** Gimnazjum w Strupinie Dużym, **Dawid Lewandowski** Gimnazjum nr 6 w Chełmie. Uczniowie otrzymali nagrody z rąk p.o. kierownika Kuratorium Oświaty Oddziału Zamiejscowego w Chełmie – **Moniki Szlagowskiej**, dyrektora Zespołu Szkół – **Adama Marszałuka** oraz sekretarza gminy Ruda-Huta – **Marka Słupczyńskiego**.

Wiedza obecnych na uroczystości została wzbogacona wykładem dra **Pawła Kiernikowskiego** na temat ideologii H. M. Kamieńskiego, refleksjami regionalisty **Antoniego Franeckiego** o gościnnym pobycie prawnika H. M. Kamieńskiego - **Ricarda**

Victora Kamieńskiego na terenie gminy i w LO w Rudzie-Hucie oraz omówieniem genezy herbu rodowego Kamieńskich.

Celem uroczystości było propagowanie wiedzy o życiu i działalności przysługującego patrona Gimnazjum w Rudzie-Hucie – Henryka Michała Kamieńskiego oraz kultywowanie tradycji konkursowych.

Anna Bąk



Po Krakowie - śladami św. Jana Pawła II i Jana Długosza

28-29 maja 2015 r., uczniowie Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie oraz mieszkańcy gminy Ruda-Huta przemierzali Kraków śladami św. Jana Pawła II oraz Jana Długosza.

Wycieczka rozpoczęła się od zwiedzenia Opactwa Benedyktynów w Tyńcu, najstarszego klasztoru w Polsce, którego początki sięgają XI w. Przewodnik opowiedział uczestnikom historię opactwa, oprowadził po zabytkowym krużganku i kościele. Przekazał swoją wiedzę na temat samych zakonników przebywających w klasztorze, którego jed-



nym z najbardziej znanych i rozpoznawalnych mieszkańców jest ojciec **Leon Knabit**.

Potem uczestnicy wyruszyli na Kopiec Kościuszki i do Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach, związanego z Ojcem Świętym Janem Pawłem II. To właśnie Papież z Polski doprowadził do wybudowania tej świątyni i w tym miejscu zawierzył świat Miłosierdziu Bożemu. Jest to też miejsce, gdzie żyła bł. siostra Faustyna Kowalska, której ukazał się Chrystus i przekazał Kościołowi i światu orędzie Swojego Miłosierdzia.

Drugiego dnia grupa wraz z przewodnikiem przeszła trasą najważniejszych zabytków Krakowa: Kościoła na Skałce, Katedry Wawelskiej, Dzwonu Zygmunta, Uniwersytetu Jagiellońskiego z jego najstarszą częścią - Collegium Maius, Bazyliki Mariackiej, w której znajduje się słynny ołtarz Wita Stwosza oraz tablica upamiętniająca związanych z gminą Ruda-Huta: Ignacego Henryka Kamińskiego i Henryka Michała Kamińskiego.

Podczas wycieczki nie zabrakło także czasu na zakup pamiątek ze stoisk i straganów w Sukiennicach.

Wycieczka została zorganizowana w ramach współpracy Biblioteki Publicznej Gminy Ruda-Huta oraz Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie.

Marta Kordas

Spotkanie z Agnieszką Nieradko

15 czerwca 2015 r. w sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie uczniowie gimnazjum spotkali się z Agnieszką Nieradko, przedstawicielką Komisji Rabinicznej ds. Cmentarzy przy Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego w Polsce.

Komisja Rabiniczna ds. Cmentarzy zajmuje się wydawaniem opinii i nadzorowaniem działań dotyczących cmentarzy żydowskich, uczestniczy też w pracach archeologicznych w obozach zagłady, m.in. w 2013 r. w pracach na terenie obozu w Sobiborze.

Obecnie Komisja realizuje wspólnie z Fundacją Polsko-Niemieckie Pojednanie projekt poszukiwania grobów żydowskich na terenie Polski wschodniej. **Agnieszka Nieradko** opowiedziała młodzieży o odnale-

zionych masowych grobach żydowskich w Radecknicy i Adampolu oraz o metodach ich poszukiwania. Samo odnalezienie grobów na postawie zeznań świadków to tylko część prac, gdyż religia żydowska nie pozwala na rozkopanie grobów w celach badawczych oraz na przenoszenie kości zmarłych. Według niej kości ludzkie pozostają w kontakcie z duszą i mają nienaruszone czekać na czasy mesjańskie. Dlatego Komisja stosuje metody nieinwazyjne, takie jak: pomiar georadarem czy wykonywanie zdjęć lotniczych.

Celem spotkania było uświadomienie dzieci, młodzieży i dorosłych oraz zwrócenie uwagi, że warto pochylić się nad zapomnianymi mogiłami, uporządkować je, zapalić znicze, bo tam często spoczywają ludzie, którzy polegali z dala od swoich domów, a rodziny nigdy nie odnalazły miejsc ich spoczynku.

Marta Kordas



Ogłoszenie!

Biblioteka Publiczna Gminy Ruda-Huta oraz Komisja Rabiniczna ds. Cmentarzy Żydowskich w Warszawie prosi wszystkich mieszkańców gminy Ruda-Huta i gmin sąsiednich, którzy są w posiadaniu informacji na temat miejsc pochówku Żydów zamordowanych podczas II wojny światowej na naszych terenach o kontakt pod nr tel. 82 568 60 71, e-mail: biblioteka@ruda-huta.pl lub w siedzibie Biblioteki Publicznej Gminy Ruda-Huta.

Plac

21 marca 2015 r. odbyła się premiera spektaklu „Plac” w reż. Marcina Woszczewskiego. Był to debiut najmłodszej grupy Teatru OKO: Kingi Anasiewicz, Moniki Ganczar, Karoliny Gil, Martyny Honory, Agnieszki Pałdyńskiej, Jakuba Połajdowicza, Szymona Woszczewskiego. Gościnnie wystąpiła Marcela Dąbrowska ze starszej grupy.

„Plac” to teatralna adaptacja powieści Ferencza Molnara „Chłopczy z Placu Broni”. Ukazuje problemy egzystencjalne bliskie młodym ludziom. Poruszono w nim zagadnienia uczciwości, oddania, szczerości, władzy, przyjaźni i nieformalnych podziałów społecznych - subkultur.

Spektakl wywołuje wśród widzów wzruszenie, a czasem łzy, w szczególności scena ukazująca śmierć głównej bohaterki, Mrówki, która walczy w obronie placu, miejsca spotkań z przyjaciółmi. Jest przykładem całkowitego oddania się, a nawet poświęcenia zdrowia i życia dla idei.

8 maja 2015 r. ta sama grupa wystąpiła na scenie Dzielnicowego

Domu Kultury LSM w Lublinie w wojewódzkim finale przeglądu teatrów dziecięcych i młodzieżowych pod nazwą „Festiwal Najciekawszych Widowisk”, organizowanym przez Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie w kategorii teatrów dziecięcych. Spośród dziewiętnastu najciekawszych spektakli województwa lubelskiego, jury przyznało OKU wyróżnienie za „ukazanie konfliktu grup rówieśniczych współczesnych nastolatków” w teatralnym kształcie spektaklu „Plac”.

Marcin Woszczewski



Bezpłatne szkolenia komputerowe

Od 5 do 20 marca 2015 r. w Domu Kultury w Rudzie-Kolonii oraz w Centrum Kultury i Rekreacji w Rudce trwały bezpłatne szkolenia dla osób w wieku 45+ w zakresie obsługi internetu i komputera.

Szkolenia odbywały się w ramach projektu Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo lubelskie, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa w ramach Programu Operacyjnego Rozwoju Polski Wschodniej 2007-2013.

Gminny Ośrodek Kultury w Rudzie-Hucie przewiduje kolejne edycje w najbliższym czasie. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny: 82 568 60 55 lub mailowy: gok@ruda-huta.pl.

Barbara Humeniuk



Wystawa i warsztaty wielkanocne

W okresie przedświątecznym w Zespole Szkół w Rudzie-Hucie można było podziwiać wystawę wielkanocną prac przygotowanych przez dzieci i młodzież pod okiem instruktorek Gminnego Ośrodka Kultury i nauczycieli Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie.

Wystawa wielkanocna poprzedzona została warsztatami z pisania pisanek, robienia kartek świątecznych i stroików. Podczas zajęć dzieci i młodzież mogły poznać różne techniki wykonywania pisanek i świątecznych dekoracji oraz głębiej poczuć atmosferę zbliżających się Świąt Wielkanocnych.

Do konkursu przystąpiło 154 dzieci i młodzieży oraz osoby dorosłe.

Barbara Humeniuk



Dzień Dziecka w Zespole Szkół w Rudzie-Hucie

1 czerwca 2015 r. w Zespole Szkół w Rudzie-Hucie obfitował w wiele atrakcji przygotowanych dla dzieci przez wychowawców i nauczycieli.

Wszyscy obecni uczestniczyli w wymienionej zabawie, tj: obejrzeni występ przedszkolaków i zabawę dla nich, poprowadzoną przez **Rozalię Bodalską**, a następnie odbyła się prezentacja umiejętności tanecznych kl. I. W dalszej kolejności wystąpiły Ekozuchy oraz drużyny kl. IV-VI z programem profilaktycznym.

Program obfitował w quizy z udziałem gości oraz prezentację tańca w wykonaniu **Małgorzaty Zalewskiej** – Mistrzyni Polski z 2015 r. i **Filipa Kratiuka** - laureata III miejsca w Otwartych Mistrzostwach Polski w Boogie-Woogie, reprezentujących Opus Twist Chełm (kat. juniorzy). Gościnnie wystąpili: **Ola Jankowska**, wicemistrzyni Polski i **Szymon Dufek**, zdobywca IV miejsca. **Julia Olszak**, **Weronika Baj**, **Dominika Mazurek**, **Aleksandra Sawczuk** i **Damian Kisiel**, mieli także okazję do zaprezentowania własnej twórczości poetyckiej, zainspirowanej

dramatem *Romeo i Julia* Williama Szekspira, po czym nastąpił występ teatralny – kl. I a z adaptacją ballady *Rękawiczka* F. Schillera.

Seria atrakcyjnych prezentacji zaskoczyła nawet najbardziej wymagającego widza. Odbyły się jeszcze: nauka tańca „Belgijka” z udziałem wszystkich chętnych uczniów, rodziców, nauczycieli i gości, prezentacja umiejętności szkicowania – **Joanny Wazelin**, **Aleksandry Sawczuk** i **Marceli Dąbrowskiej**, pokaz sztuki walki samoobrony krav-maga, grup z Żalina i Rudy, prezentacja umiejętności raperskich i wokalnych: **Patryka Oworusa**, **Michała Borysiuka**, **Klary Klimczuk** i **Klaudii Woźnickiej** oraz umiejętności zapaśniczych zawodników, w tym **Martyną Dubij** na czele i niespodzianka w wykonaniu „Facetów w czerni”.

W tym samym czasie odbywały się rozgrywki sportowe na boisku szkolnym pod opieką nauczycieli wychowania fizycznego, a były to m.in.: rzuty kółkiem ringo do celu, strzały na bramkę lewą i prawą nogą, wyścigi rzędów, rzuty karne, piłka ręczna oraz mecze w piłkę siatkową i rzuty do kosza.

Anna Bartoszevska

Walne zebranie Stowarzyszenia Miłośników Gminy Ruda-Huta

29 czerwca 2015 r. zarząd i członkowie Stowarzyszenia Miłośników Gminy Ruda-Huta spotkali się, aby podsumować miniony rok. Najważniejszym punktem spotkania było przyjęcie uchwał: w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2014 r. oraz udzielenia absolutorium zarządowi.

W 2014 r. Stowarzyszenie zorganizowało trzydniowe rajdy rowerowe: pierwszy – „Roztoczańskie Klimaty”, którego trasa prowadziła przez Wojsławice i Grabowiec do wrót Roztocza oraz drugi do Twierdzy Brześć, a dokładnie tego co z niej zostało po stronie polskiej czyli miasta Terespol i jego okolic. Rajdy mogły zostać zrealizowane dzięki dotacji na zadanie publiczne *Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku szkolnym i wiejskim; krajoznawstwo oraz wypoczynek*

dzieci i młodzieży krajoznawczo, rekreacyjnie i sportowo. Spotkanie obfitowało również w propozycje działań na kolejne lata.

Celem Stowarzyszenia jest m.in. aktywizowanie i integrowanie środowiska lokalnego, wspieranie imprez kulturalnych, upowszechnianie kultury fizycznej. Zapraszamy wszystkich mieszkańców, którzy chcieliby zaangażować się w działalność Stowarzyszenia.

Marta Kordas



AikoMATRIX

24 marca 2015 r. młodzież klas I – III Gimnazjum w Rudzie-Hucie uczestniczyła w warsztatach profilaktycznych pod hasłem „AikoMATRIX”, zorganizowanych w porozumieniu z Centrum Działań Profilaktycznych w Krakowie. Warsztaty, które przeprowadził Daniel Galicki, psycholog i trener mentalny, miały na celu zachęcenie młodzieży do brania odpowiedzialności za własne zdrowie i życie oraz do reagowania na niewłaściwe zachowania grupy rówieśniczej.



Podczas wykładu uczniowie zapoznali się z definicją uzależnień, dowiedzieli się od czego i dlaczego człowiek uzależnia się, zdobyli wiedzę na temat tego, jak i gdzie może szukać pomocy osoba uzależniona lub zagrożona uzależnieniem.

W części warsztatowej spotkania, dzięki różnym ćwiczeniom zaproponowanym przez prowadzącego młodzież miała okazję poznać sposoby radzenia sobie ze stresem, wzmacnić asertywność, zastanowić się nad swoimi słabościami, a także dostrzec i zrozumieć własne stany emocjonalne.

Warsztaty te były kolejnym pretekstem dla nauczycieli Zespołu Szkół do tego, by kształtować wśród młodych ludzi właściwe postawy moralne.

Agnieszka Tomaszewska

Sukcesy uczniów Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie:

– **Patrycja Piłat** - II miejsce i dyplom z tytułem laureata w X edycji Międzyszkolnego Konkursu Recytatorskiego inspirowanego poezją świętego Jana Pawła II w Gimnazjum Nr 1 im. Jana Pawła II w Chełmie;

– **Miranda Lodowska i Ewelina Żerebecka** - II miejsce w kategorii duety w V Konkursie Europejskiej Piosenki Młodzieżowej „Rozśpiewana Europa” w Gimnazjum Nr 1 im. Jana Pawła II w Chełmie;

– **Paulina Gałus i Klaudia Borysiuk** – miejsce III w kategorii duety w V Konkursie Europejskiej Piosenki Młodzieżowej „Rozśpiewana Europa” w Gimnazjum Nr 1 im. Jana Pawła II w Chełmie;

– **Wojciech Deneka** - złoty medal w Ogólnopolskim Turnieju Klasyfikacyjnym Młodzików i Młodziczek w zapasach;

– w II Powiatowym Turnieju Młodzików i Dzieci w zapasach o puchar Wójta Gminy Ruda-Huta złote medale wywalczyli: **Radosław Bulwan, Bartosz Bulwan, Damian Mamczarz, Bartłomiej Szwalikowski, Michał Zalewski, Szymon Gwizdał, Szymon Kochoń, Wojciech Deneka**. Dziewczęta: **Monika Dadas, Klaudia Borysiuk, Alicja Wójtowicz, Paulina Gałus**. Na drugim miejscu podium stanęli: **Adam Wójtowicz, Michał Kochoń, Dawid Lodowski, Jakub Waniewski**. Na trzecim miejscu uplasowali się: **Kacper Sadowski, Krystian Sawicki, Tymoteusz Maksymiuk, Karol Gilowski, Michał Deneka, Mateusz Szwalikowski, Artur Polak, Bartłomiej Morciś**. Dziewczęta: **Jolanta Nizioł, Karolina Dubij, Natalia Dąbrowska**. Puchary dla najlepszego zawodnika i najlepszej zawodniczki zdobyli: **Szymon Ko-**

choń i Alicja Wójtowicz. W punktacji drużynowej zdecydowane zwycięstwo odnieśli zapaśnicy **Mirośława Czwalińskiego** z Rudy-Huty i to oni otrzymali okazały puchar, II miejsce zajęła drużyna z Chełma, a trzecie zawodnicy z Białopola;

– sześć medali zdobyły zapaśniczki z Ruda-Huty w Otwartych Mistrzostwach Województwa Lubelskiego w zapasach: I miejsce - **Monika Dadas**, III miejsce - **Małgorzata Grzeluk**. W grupie młodziczek mistrzynią województwa została **Alicja Wójtowicz**. Brązowe krążki przywoziły **Klaudia Borysiuk i Paulina Gałus**. V miejsce zajęła **Karolina Dubij**. W kadetkach brązowy medal zdobyła **Martyna Dubij**;

– **Rozalia Bodalska** - III miejsce w Powiatowym Konkursie Recytatorskim „Poezja nie zna granic” organizowanym przez Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 6 im. Kazimierza Janczykowskiego w Chełmie;

– **Joanna Morciś, Aleksandra Sawczuk** - tytuł laureata w XVII Powiatowym Konkursie „Palmy i Pisanki Wielkanocne” w Starostwie Powiatowym w Chełmie;

– **Małgorzata Zalewska** - tytuł Mistrzyni Polski w Otwartych Mistrzostwach Polski w Boogie-Woogie

– **Filip Kratiuk** - laureat III miejsca w Otwartych Mistrzostwach Polski w boogie-woogie;

– **Aleksandra Tymochowicz** - I miejsce w konkursie na logo szkoły.

Anna Bartoszevska

Tęcza – wystawa plastyczna

26 maja 2015 r. w Domu Kultury w Rudzie-Kolonii prezentowane były prace dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Chełmie należącego do koła plastycznego „Tęcza”.

Prace plastyczne wykonane w różnych technikach wzbudziły duże zainteresowanie uczniów Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie oraz przybyłych mieszkańców. Inicjatorem i pomysłodawcą wystawy była **Aneta Gołębiowska** (wychowawca w internacie SOSW).

Iwona Matejuk



Festyn rodzinny z Zieloną Koniczynką

21 czerwca 2015 roku, w Gminnym Ośrodku Kultury w Rudzie-Kolonii odbył się festyn rodzinny.

Tego dnia dzieci mogły korzystać z urządzeń do zabaw ruchowych oraz wziąć udział w konkursach sprawnościowych i konkursach wiedzy o lokalnym środowisku.

Przed rozpoczęciem zabawy każde dziecko otrzymało balonik i mogło sobie pomalować buzię. Dla maluchów były grillowane kieł-

baski przygotowane przez KGW Ryzykantki, słodkości i ciasta ze Spółdzielni Socjalnej Domowe Smaki oraz woda od firmy AQUA EAST z Rudy-Huty.

Na scenie wystąpiły: dzieci z przedszkola i zespół Bokoryna z Żalina. Odbyły się pokazy: krav-maga i tresury psa tropiącego ze straży granicznej. Ponadto policjanci udostępniili do zwiedzania radiowóz policyjny.

Agnieszka Opas



OKO na Nocy Kultury w Lublinie

6 czerwca 2015 r. Teatr OKO, działający przy Gminnym Ośrodku Kultury w Rudzie-Hucie, wystąpił na Nocy Kultury w Lublinie.

Grupa, już po raz siódmy, uczestniczyła w tym wielkim wydarzeniu kulturalnym województwa lubelskiego. Teatr OKO zaprezentował spektakl pt. *Ciacho* w Wojewódzkim Ośrodku Kultury w Lublinie.

Marcin Woszczewski

Dyplom uznania dla Marcina Woszczewskiego

27 marca 2015 r. z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Rudzie-Hucie, Marcin Woszczewski, otrzymał od marszałka województwa lubelskiego, Sławomira Sosnowskiego, dyplom uznania.

Dyplom jest wynikiem zaangażowania i pracy na rzecz amatorskiego ruchu teatralnego w województwie lubelskim.

Iwona Borodej

Dotknij teatru

W dniach od 27 marca do 3 kwietnia 2015 r. w gminie Ruda-Huta odbywały się uroczystości związane z Międzynarodowym Dniem Teatru w ramach akcji „Dotknij teatru”.

W przeciągu tych kilku dni mieszkańcy gminy uczestniczyli wraz z Teatrem OKO, wojewódzkim koordynatorem akcji, w zajęciach teatralnych, w Pierwszym Teatralnym Survivalu pod hasłem „Dotknij Przestrzeni” oraz posłuchać dramatu Sławomira Mrożka pt. *Rzeźnia*. Odtwórcy Mrożkowskich postaci świetnie się wcielili w role i zaczarowali publiczność na blisko trzy godziny. Czytanie dramatu połączone było z wystawą rekwizytów i kostiumów Teatru OKO.

„Dotknij teatru” to program edukacyjny, który poprzez różnorodne działania: spektakle, warsztaty, czytania dramatów, próby otwarte, projekcje, wykłady, pozwala widzom poznać teatr „od kuchni” i tym samym zachęca do aktywnego udziału w życiu teatralnym.

Barbara Humeniuk



Ministranci w Kościele

W ewangelii pojawiają się bardzo często słowa „służba”. Pan Jezus mówi o sługach wiernych, o służeniu braciom, o potrzebie czuwania na wzór sługi. Nam współcześnie żyjącym słowo to może kojarzyć się negatywnie. Przypomina bowiem o podziałach społecznych, wyzysku, a nawet o deptaniu ludzkiej godności. Służba to dla wielu przejaw nieuczciwego traktowania człowieka i krzywdy. Chrystus uczy jednak, że służba to nic innego jak znak miłości bliźniego. I nie tylko tak uczy, ale sam daje wzór służenia. Cały Kościół jest przeniknięty duchem służby, a tam gdzie tego ducha brakuje, widać to wyraźnie. Gdy chrześcijanie nie służą sobie nawzajem, a przede wszystkim gdy nie służą Bogu, stają się zaprzeczeniem nauki Pana Jezusa.

W tradycji Kościoła, wspólnoty parafii, istnieje piękny przykład służby. Jest on nazywany służbą ołtarza. Każdy chłopiec w wieku szkolnym, po przyjęciu I komunii świętej, może zostać ministrantem, a więc dołączyć do służby ołtarza. Trzeba podkreślić, że nie ma większego zaszczytu dla młodego człowieka. Jeśli bowiem patrzymy na ołtarz nie tylko jak na obiekt architektury, lecz na miejsce, w którym dokonuje się najświętsze wydarzenie zbawczej ofiary Chrystusa, to tak bliskie uczestnictwo i pomoc przy sprawowaniu mszy św. jest wielkim wyróżnieniem. Jaką rolę pełnią ministranci w Kościele?

Niewątpliwie są żywą ozdobą liturgii. Tak jak kwiaty, czyste obrusy, piękne przedmioty i cała ornamentyka służą Bogu, tak i ministranci

czynią liturgię bogatszą. To sami rodzice ozdabiają świątynię swymi synami, którzy pokazują przykład dobrego wychowania i miłości do Jezusa. Ministrant uczy się służyć na początku w kościele domowym, od matki i od ojca, uczy się poszanowania dla tego, co święte, uczy się cierpliwości i bycia dyspozycyjnym. Obecność ministranta na liturgii w kościele to wielki dar od rodziców, to ich wkład w życie parafii.

Ministrant służąc przy ołtarzu pełni ważną rolę, bo gdy sam nauczy się zachowania na mszy św., staje się wzorem dla wszystkich uczestników. Jego złożone dłonie, gesty, skupienie, przypominają każdemu gdzie jest i po co przyszedł. Ministrant ma wzrok utkwiony w ołtarz i kapłana, to znak dla wiernych, gdzie ma mają kierować swoją uwagę.

Ministrant także służy w czasie obrzędów eucharystii. Podaje święte naczynia, rozkłada kielich na ołtarzu, obsługuje dzwonki, kadzielnice, czuwa nad wieloma drobiazgami. Dzięki temu jest niezwykle potrzebny w kościele. Dlatego jesteśmy bardzo wdzięczni wszystkim naszym ministrantom oraz ich rodzicom. Zapraszamy do służby przy ołtarzu każdego chętnego. Prosimy gorąco rodziców, by zachęcali synów do tej zaszczytnej funkcji. Oprócz wymiaru religijnego, ministrantura ma głęboki sens wychowawczy. Dzięki niej młody chłopiec nabiera wielu zalet, ćwiczy swój charakter, uczy się co znaczy być we wspólnocie. Uczy się co znaczy służyć Bogu i bliźniemu. Niech nasze kościoły i kaplice wypełnia obecność ministrantów, tych którzy są tak blisko Jezusa.

ks. Piotr Hawryluk



Echa dziejów:

Żołnierz stąd. Historia Piotra Jankowskiego ps. „Jeleń”

Podczas II wojny światowej jedną z ciekawszych i ważniejszych postaci pochodzących z terenu obecnej gminy Ruda-Huta i wówczas na tym terenie działających był Piotr Jankowski.

Urodził się 29 czerwca 1916 roku w Chromówce w ówczesnej gminie Świerże, w domu Władysława i Wiktorii. Piotr ukończywszy 7 oddziałów szkoły powszechnej, dostał się jako nieletni do wojskowej szkoły muzycznej, a potem w październiku 1938 roku do szkoły podoficerskiej przy 7. pułku piechoty Legionów w Chełmie, którą z wynikiem bardzo dobrym ukończył w marcu 1939 r. jako starszy legionista. Następnie służył tam zawodowo do wybuchu wojny i dosłużył się stopnia kaprała. We wrześniu 1939 roku wraz ze swoją macierzystą jednostką walczył pod Iłżą, później pod Antoniówką i Tarnawatką. Po przetrzebieniu resztek pułku wrócił do domu. Następnie w obawie przed aresztowaniem ze strony gestapo ukrywał się, korzystając na początku 1940 roku z pomocy Aleksandra Padraka ps. „Prometeusz”, „Silny Duchem Polak”.



Piotr Jankowski ps. „Jeleń” - zdjęcie przedwojenne

Także w 1940 roku Piotr Jankowski postanowił zaangażować się w działalność podziemną wymierzoną przeciwko niemieckiemu okupantowi. W tym celu nawiązał kontakt z Organizacją Zbrojną (OZ), grupą konspiracyjną działającą w powiecie chełmskim. Wkrótce występując pod pseudonimami „Orzeł” oraz „Jeleń” został dowódcą placówki OZ w Rudzie-Hucie. W konspiracji używał nazwiska Stanisław Janicki, dosłużył się stopnia podporucznika. Był jedną z istotniejszych postaci niepodległościowego podziemia na terenie ówczesnej gminy Świerże. Równocześnie będąc dowódcą placówki OZ miał do dyspozycji liczącą do 10 osób drużynę. Nie miała ona charakteru wybitnie bojowego, raczej jej działalność polegała na samoobronie i kolportażu wydawanej przez OZ prasy konspiracyjnej.

Pomimo przynależności do OZ „Jeleń” szukał także porozumienia z silniejszymi organizacjami. W 1941 r. nawiązał kontakt z żołnierzem Batalionów Chłopskich (BCh) i późniejszym Delegatem Rządu RP na powiat chełmski, Marianem Trendotą ps. „Jan Pasek”. Warto też dodać, że utrzymywanie relacji z innymi organizacjami było dość często stosowaną praktyką w OZ. Niestety wiadomość ta w łonie organizacji została przyjęta z wielkim niezadowoleniem i potraktowano ten fakt jako zdradę, choć „Jeleń” oficjalnie do BCh nie przeszedł. Wydano na niego wyrok śmierci. Do próby wykonania wyroku doszło na początku marca 1942 r., wykonawcą był łącznik OZ i były dowódca placówki w Chromówce, Bolesław Pióro ps. „Kruk”. Podczas próby likwidacji jego broń zacięła się i „Jeleń”, ratując własne życie, ranił „Kruka”.

W drugiej połowie 1942 roku działalność OZ powoli zamierała. W nocy z 24 na 25 sierpnia czołowi działacze OZ zostali aresztowani. Rankiem, 1 września, gestapo próbowało ująć także „Jelenia” w jego domu rodzinnym. Cudem udało mu się jednak uniknąć aresztowania. Skutkiem tego wydarzenia było przejście „Jelenia” - zapewne wraz z kilkoma podwładnymi - do lasu. Od tego momentu „Jeleń” dzielił już klasyczne losy partyzanta.

W żywiołowy sposób powstał załęcz oddziału leśnego o charakterze zbrojnym. Ostatecznie oddział został sformowany na przełomie zimy i wiosny 1943 roku. Wkrótce w wyniku porozumienia z oficerem łącznikowym BCh, leśniczym Stanisławem Świątkiem ps. „Lampart II” z Czuczyc, oddział podlegał początkowo Batalionom Chłopskim (wówczas Piotr Jankowski używał także pseudonimu „Feluś”). W niedługim czasie na skutek nieporozumień oddział opuściła grupa partyzantów na czele z ówczesnym zastępcą „Jelenia”, Aleksandrem Kozyrą ps. „Pantera”, który związał się z Narodowymi Siłami Zbrojnymi.

Następnie na przełomie lata i jesieni 1943 roku w wyniku scalenia BCh z Armią Krajową (AK), „Jeleń” podporządkował swój oddział AK, tym razem na stałe. Podlegał komendantowi rejonu II chełmskiego obwodu AK (N.I.) Kłowski ps. „Splaw”.

Oddział „Jelenia” nie był liczną jednostką. Przeszło przez niego około 40 partyzantów, a najwyższy stan wynosił około 20 żołnierzy. Epizodycznie przebywali w nim też zestrzeleni radzieccy lotnicy. Oddział posiadał kilka obozów m.in. w lesie pod Czuczycami, w matecznikach nadbużańskich, kwaterował ponadto w Zarudni. Nieformalnym zastępcą dowódcy został Jan Webenda ps. „Lampart”, były żołnierz BCh a przed wojną student prawa. Oddział podczas swojej działalności wykonał od kilku do kilkunastu akcji zbrojnych wymierzonych przeciwko Niemcom. 6 września 1943 roku oddział podpalił prowizoryczny most kolejowy w Rudzie-Opalinie, w nocy z 18 na 19 marca 1944 roku (przy wsparciu plutonu AK Mariana Barygi ps. „Bór”) zlikwidował Unferikta (Unterrichta), Oberleiters Liegenschaftu

w Rudzie-Hucie, z kolei 5 czerwca 1944 roku wysadził w Rudzie-Opalinie most kolejowy na rzece Uherka, po którym przejeżdżał niemiecki pociąg wojskowy. Likwidowano także konfidentów oraz funkcjonariuszy niemieckiej żandarmerii. Ponadto oddział „Jelenia” pomógł grupom żołnierzy 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK podczas ich przeprawy przez Bug w 1944 roku.

Latem 1944 roku podczas przygotowań do akcji „Burza” Piotr Jankowski wraz z 11 żołnierzami został włączony do Oddziału Partyzantskiego (OP) 7/1 pod dowództwem kpt. Zygmunta Szumowskiego ps. „Sędzimir”. Pełnił funkcję dowódcy jednego z plutonów. Po zakończeniu akcji wrócił w rodzinne strony i zderzył się z nowymi warunkami, a były to warunki szczególne. Wraz z wyparciem Niemców i wkroczeniem Armii Czerwonej na Lubelszczyznę w lipcu 1944 roku instalował się nowy, równie brutalny co niemiecki system komunistyczny. Ówczesny komendant chełmskiego obwodu AK por. Leon Bornus ps. „Klucznik”, „Barcicki” tak relacjonował tamtą sytuację w swoich wspomnieniach: „Obszar swobodnego działania kurczył mi się dość szybko a sytuacja dla konspiracji stawała się dramatyczna. Częste aresztowania, surowe wyroki, mordy w śledztwie, przy wielkim wsparciu aparatu represji NKWD trzebiły nasze szeregi”. W sierpniu 1944 roku „Jeleń” po raz kolejny podczas swojej podziemnej aktywności uniknął aresztowania, tym razem już ze strony NKWD.

To wydarzenie nie spowodowało bynajmniej zaprzestania działalności niepodległościowej przez „Jelenia”. Od sierpnia 1944 roku „Jeleń” pełnił funkcję dowódcy patrolu żandarmerii II rejonu (gminy Świerże i Bukowa) chełmskiego obwodu AK. Do patrolu oprócz „Jelenia” należał „Lampart”, ponadto dobierano w razie potrzeby ludzi z placówek należących do siatki terenowej AK. Zadaniami żandarmerii AK było pełnienie funkcji porządkowych i likwidacyjnych. Działania porządkowe skupiały się na zwalczaniu grup rabunkowych, natomiast likwidacje dotyczyły funkcjonariuszy i współpracowników UB. Poza tym miała dawać społeczeństwu ochronę przed represjami nowej władzy. We wrześniu 1944 roku patrol wykonał wyrok śmierci na członku Polskiej Partii Robotniczej, Aleksandrze Jewdoszuku (Jałtoszuku) z Dobryłowa oraz dokonał rekwizycji masła z mleczarni w Rudzie-Hucie. Masło następnie sprzedano a pieniądze przeznaczone na cele organizacyjne.

Koniec epopei niepodległościowej Piotra Jankowskiego nastąpił w styczniu 1945 roku. 24 stycznia „Jeleń” został aresztowany i przekazany do Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Chełmie, gdzie został poddany ciężkiemu śledztwu. W czasie przebywania

w areszcie śledczym odbyła się próba jego wykupu. Pieniądze zorganizował Henryk Padrak w porozumieniu z ppor. Zygmuntem Urbańskim ps. „Iskra”, zastępcą komendanta rejonu II chełmskiego obwodu AK-DSZ. Pieniądze do urzędu dostarczyła siostra „Jelenia”, Magdalena Jankowska. Niestety wykup nie powiódł się.

10 kwietnia 1945 roku doszło do rozprawy przed Wojskowym Sądem Garnizonowym w Chełmie. Sąd skazał Piotra Jankowskiego na karę 10 lat więzienia m.in. za przynależność do Armii Krajowej. Jednak w ocenie „bezpieki” wymiar kary był niewystarczający. 25 kwietnia 1945 r. przeprowadzono prowokację, która miała na celu wyeliminowanie „Jelenia” a wskutek wypadku zamiast niego zginął szef PUBP w Chełmie por. Aleksander Gnoiński, raniony śmiertelnie przez wartownika. 17 maja 1945 roku, czyli już po zakończeniu II wojny światowej w Europie, podczas kolejnej prowokacji funkcjonariusz chełmskiego UB Jan Fedorowicz zastrzelił Piotra Jankowskiego. Funkcjonariusz wyprowadził „Jelenia” z budynku urzędu i siedł z nim prawdopodobnie po drewno na opał lub do ubikacji. W pewnym momencie maszynistka z sekretariatu UB krzyknęła: „ucieka” a funkcjonariusz oddał kilka strzałów w plecy Piotra Jankowskiego, który po kilkunastu minutach zmarł. W rzeczywistości Piotr Jankowski nie uciekał, trzymał bowiem ręce z tyłu, według regulaminu. Jego ciało zakopano prawdopodobnie na terenie chełmskiego UB.

Historia Piotra Jankowskiego jest jednym z wielu przykładów życiorysów żołnierzy polskiego podziemia niepodległościowego, którzy

dochowując wierności wojskowej przysiędze, po rzekomym „wyzwoleniu” nadal walczyli o wolność Polski z nowym już wrogiem. Jest także przykładem losu, który tak jak wiele innych, zakończył się tragicznie.

Dominik Panasiuk

Niniejszy tekst jest jedynie skróconą i nieco zmodyfikowaną wersją artykułu mojego autorstwa pt. *Działalność niepodległościowa Piotra Jankowskiego ps. „Orzeł”, „Feluś”, „Jeleń”*, który ukazał się w „Roczniku Chełmskim”, tom 18, Chełm 2014.

Pozostałe ważniejsze źródła:

Akta śledztwa OKŚZpNP w Lublinie, sygn. S. 142/01/Zk; Akta Centrali IPN oraz akta Oddziału IPN w Lublinie; Bornus Leon, *Przypadki z życia weterana*, Puławy 2004; Caban Ireneusz, *Oddziały Armii Krajowej 7 pułku piechoty Legionów*, Lublin 1994; Trendota Marian, *Ruch ludowy w powiecie chełmskim 1940-1944*, „Roczniki Dziejów Ruchu Ludowego”, nr 15, 1973; Waldowski Zbigniew, *Dzienniki z lat wojny i okupacji*, kopia maszynopisu w zbiorach Chełmskiej Biblioteki Publicznej; Zagadnienia opracowane przez Henryka Padraka, w zbiorach autora.

Administracja dzisiejszego terenu gminy Ruda-Huta w 1905 r.

Do 1954 r. teren dzisiejszej gminy Ruda-Huta obejmowały swą administracją gminy: Bukowa z s. w Sawinie, Krzywiczki, Staw, Świerże. Niniejszy artykuł obejmuje tylko miejscowości z trzech pierwszych gmin, które leżą na terenie gminy Ruda-Huta. Informacje o ludności o obszarach zawarte są w poprzednich dwóch numerach Przeglądu Wydarzeń.

Charakterystyka gmin:

Gmina Bukowa - obszar 13144 d, w tym ziemi: chłopskiej -7561 d, rozkolonizowanej - 366 d, rozkupionej przez chłopów 2680 d, obszarniczej 2355 d, państwowej (?).

Zaludnienie - 47 miejscowości, w tym 1 miasteczko (Sawin), 18 sió i wsi, 14 kolonii, 4 towarzystwa ziemskie, 9 folwarków, 1 samotnicza osada (gospodarstwo).

Na terenie gminy: 2 cerkwie, 1 kościół (w Sawinie), 1 żydowski dom modlitwy, 2 szkoły cerkiewno-parafialne, 1 kantorat (szkoła niemiecka), 1 biblioteka z herbaciarnią, 2 wytwórnie wody gazowanej, 22 wiatraki, 3 młyny wodne. 24 duże jarmarki w roku.

Gmina Krzywiczki – obszar 14221,5 d, w tym ziemi: chłopskiej - 6399,5 d, rozkolonizowanej -157,5 d, rozkupionej przez chłopów 814,5 d, obszarniczej 6355 d, państwowej 494,5 d, wspólnota wiejska (?).

Zaludnienie - 45 miejscowości, w tym: 19 sió i wsi, 4 kolonie, 12 folwarków, 10 samotniczych gospodarstw.

Na terenie gminy – 4 cerkwie, 6 szkół gminnych, jedna 2-klasowa szkoła kolejowa, 3 szkoły cerkiewno-parafialne, 1 szkoła początkowa, 2 kantoraty, 2 zakłady, 12 wiatraków, 7 młynów wodnych.

Gmina Staw – obszar 19543d, w tym ziemi: chłopskiej 5615 d, rozkolonizowanej 2025 d, rozkupionej przez chłopów 4389 d, obszarniczej 4915 d, państwowej 2599 d.

Zaludnienie – 48 miejscowości, w tym: 18 sió i wsi, 15 kolonii, 10 folwarków, 5 samotniczych gospodarstw. Na terenie gminy – 3 cerkwie, 1 kościół, 6 szkół gminnych, 4 szkoły cerkiewno-parafialne, 1 szkoła początkowa, 4 kantoraty, 15 wiatraków, 9 młynów wodnych.

Gmina Świerże – obszar 16979,5 d, w tym ziemi: chłopskiej 6309,5 d, rozkolonizowanej 2778,5 d, rozkolonizowanej przez chłopów 1697,5 d, obszarniczej 6178 d, państwowej 16 d,

Zaludnienie – 79 miejscowości, w tym: 1 miasteczko (Świerże), 13 sió i wsi, 31 kolonii, 16 towarzystw, 10 folwarków, 8 samotniczych gospodarstw. Na terenie gminy – 2 cerkwie (m.in. Ruda), 1 kościół (w Żalinie), 1 synagoga (Świerże), 5 gminnych szkół, 3 szkoły cerkiewno-parafialne, 1 szkoła początkowa, 6 chederów (szkół żydowskich m.in. Ruda Opalin - ob. Ruda-Huta), 1 fabryka (huta szkła – Ruda Opalin ob. Ruda-Huta), 1 wytwórnia wód gazowanych, 6 wiatraków, 4 młyny wodne (m.in. Ruda, Rudka), 6 jarmarków w roku.

Miejscowości:

Iłowa kolonia. Odległość od Lublina przez stację pocztową Łęczna 56 w; miasta powiatowego i urzędu poczt.-telegr. Chełm 24 w; urzędu gminy Bukowa z s. w Sawinie 4 w; stacji kolejowej Ruda 4 w. Ziemia obszarnicza rozkupiona przez chłopów, bez pomocy banku. Gleba piaszczysta.

Rudnia wieś. Odległość od Lublina przez stację pocztową Łęczna - 59 w, miasta powiatowego i urzędu poczt.-telegr. Chełm 26 w, urzędu gminy Bukowa z s. w Sawinie 7 w, stacji kolejowej Ruda 3 w. Ziemia nadana chłopom ukazami carskimi z 1864 r. i 1866 r. Gleba piaszczysta. Szkoła gminna.

Rudnia folwark, własność M. Romaniuka (rzymskokatolik). Odległość od Lublina przez stację pocztową Łęczna 59 w., miasta pow. i urzędu poczt.-telegr. Chełm 26 w, urzędu gminy Bukowa z s. w Sawinie 7 w, stacji kolejowej Ruda 3 w. Gleba piaszczysta. Rzeka Uherka, młyn wodny.

Gotówka Niemiecka kol. Odległość od Lublina przez stację pocztową Piaski - 75 w, miasta pow. i urzędu poczt.-telegr. Chełm 11 w, urzędu gminy Krzywiczki 9 w, stacji kolejowej Chełm 9 w. Ziemia obszarnicza rozkupiona bez pomocy banku. Gleba czarnoziem - gliniasty. Dwa wiatraki. Kantorat - szkoła przy kościele ewangelicko-augsburskim.

Karolinów kol. Odległość od Lublina przez st. pocztową Piaski 79 w, miasta pow. i urzędu poczt.-telegr. Chełm 8 w, urzędu gminy Krzywiczki 15 w, stacja kolejowa Chełm 10 w. Ziemia obszarnicza rozkupiona bez pomocy banku. Gleba czarnoziem - gliniasty. Dwa wiatraki, kantorat.

Leńniczówka kol. Odległość od Lublina przez stację poczt. Piaski 74 w, miasta pow. i urzędu poczt.-telegr. Chełm 9 w, stacji kolejowej Chełm 7 w. Ziemia obszarnicza rozkupiona bez pomocy banku. Gleba piaszczysto-gliniasta. Kantorat.

Poczekajka kol. Odległość od Lublina przez stację poczt. Piaski 78 w., miasta pow. i urzędu poczt.-telegr. Chełm 10 w. Ziemia obszarnicza rozkupiona bez pomocy banku. Gleba piaszczysto-gliniasta.

lipiec 2015 r. Antoni Franecki

Skróty:

w. - wiorsta - 1,06 km.

d. - diesiatina (dziesięcina) - 1,1 ha.

Informacje dotyczące gminy Świerże w następnym numerze.

Źródło:

Sprawoznajna książka (informator) lublińskiej guberni. 1905 r.



Bolkowanie – Hniszów, 15-16 sierpnia 2015 r., imieniny dębu Bolko - kandydata do tytułu Europejskie Drzewo Roku 2016

Ekomajówka 2015

31 maja 2015 r. po raz dziesiąty gmina Ruda-Huta zorganizowała Ekomajówkę w Gotówce, festyn ekologiczny, którego głównym celem jest promowanie ekologii w życiu codziennym.

Konkursy, quizy i zabawy sportowe przeplatały się z pokazami: sztuki samoobrony krav maga w wykonaniu młodzieży z Żalina i Rudy, zapasników z klubu sportowego „Tajfun” z Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie. Ekoinscenizację pt. *Lasy – skarby naszej planety* zaprezentowały dzieci ze Szkoły Podstawowej w Rudzie. Wystąpiły także zuchy działające przy Zespole Szkół w Rudzie-Hucie. Grupa Rowerowa RUDA TEAM zorganizowała rajd rowerowy i grę terenową na trasie Ruda-Huta – Gotówka. Na scenie wystąpiły zespoły: „Jarzębina Czerwona”, „Wiśniowy Sad”, „Akord”, „Bokoryna” oraz zespoły z zaprzyjaźnionych gmin: „Echo” z Rejowca oraz „Tradycja” z Ulanu-Majoratu. Instruktor warsztatów instrumentalnych **Emilian Grzywna** wystąpił ze swoimi uczniami w krótkim recitalu. Gwiazdami wieczoru byli **Mariusz Matera** i **Krzysztof Jasiuk**. Zabawę taneczną poprowadził zespół Aveiro.

Tegoroczną atrakcją Ekomajówki był *I Turniej Sołectw Gminy Ruda-Huta*, którego organizatorem był Gminny Ośrodek Kultury w Rudzie-Hucie. Do turnieju zgłosiło się 7 drużyn sołeckich: „Zielona Rudka” - Rudka, „Karolinówka” - Karolinów, „Odlotowe Agentki” - Jazików, „Super Mocni” - Leśniczówka, „Dobra Gotówka” - Gotówka, „Ryzyko z Rudy” - Ruda, „Żalińskie Koźlaki” - Żalin.

Po przeprowadzeniu 7 konkurencji, wyniki ukształtowały się następująco: I miejsce (55 pkt) sołectwo Żalin, drużyna „Żalińskie Koźlaki” w składzie: **Anna Nadolska, Marta Walczuk, Aneta Szakuła, Krzysztof Wawron, Mirosław Żerebecki, Ryszard Lenkiewicz**, II miejsce (45 pkt) - sołectwo Ruda drużyna „Ryzyko z Rudy” w składzie: **Elżbieta Toporowska, Urszula Gil, Jolanta Gugala, Sławomir Gil, Arkadiusz Kędzierwski, Bogdan Sawicki**, III miejsce (38 pkt), sołectwo Leśniczówka drużyna „Super Mocni” w składzie: **Iwona Lodowska, Paweł Misiec, Rafał Misiec, Marlena Kalisz, Dominika Kalisz, Michał Grzywna**, IV miejsce (34 pkt), sołectwo Rudka drużyna: „Zielona Rudka”, V miejsce (33 pkt), sołectwo Karolinów, drużyna „Karolinówka”, VI miejsce (29 pkt), sołectwo Jazików, drużyna „Odlotowe Agentki”, VII miejsce (24 pkt) sołectwo Gotówka, drużyna „Dobra Gotówka”.

Iwona Borodej

